

bei Adamant., Dial. I, 15; Theodoret., Haer. fab. I, 24). Dazu: *Πῶς οὖν ἐν τῷ νόμῳ λέγει* (wo?). *Ἰμάτιον ἀνθ' ἱματίου. ὁ δὲ ἀγαθὸς κύριος λέγει* (l. c.): *Ἐάν τις σου ἄρῃ τὸ ἱμάτιον, πρόσθεες αὐτῷ καὶ τὸν χιτῶνα* (l. c. I, 18). Zu dieser Antithese s. Celsus-Origenes (VII, 25); jener muß die evangelische Stelle so angeführt haben, daß sich dieser an die Marcionitische Antithese erinnert sah (mit Exod. 21, 24) und bemerkte: *Περὶ χηθεὶς οἶμαι ὁ Κέλσος ἀπὸ τῶν διαιρούντων τὴν κατὰ τὸ εὐαγγέλιον θεότητα ἐκ τῆς νομικῆς θεότητος*. Ferner Tertull. II, 18; IV, 16 („Sed quae potius legis bona defendam quam quae haereticis concupiit [K r o y m a n n: concutere concupiit], ut talionis definitionem, oculum pro oculo, dentem pro dente et livorem pro livore repetentis“). „Novam plane patientiam docet Christus, etiam vicem iniuriae cohibens permissam a creatore, oculum exigente pro oculo et dentem pro dente, contra ipse alteram amplius maxillam offerri iubens et super tunicam pallio quoque cedi“ . . . „creator dixit: ‚Mihi vindictam et ego vindicabo‘“. Vgl. Hegemonius, Acta Archelai (Brief Diodors S. 64 ff.); auch hier ist Luk. 6, 29 dem jus talionis entgegengesetzt. Das Gebot Christi, siebenmal usw. dem Bruder zu vergeben (Luk. 17, 4) ist ein neues Gebot (Tert. IV, 35) S. auch Tert. IV, 38.

Ὁ προφήτης τοῦ θεοῦ τῆς γενέσεως (Exod. 17, 8 ff.) *πολέμου συνστάντος πρὸς τὸν λαόν, ἀναβὰς ἐπὶ τὴν κορυφὴν τοῦ ὄρους ἐξέτεινε τὰς χεῖρας αὐτοῦ πρὸς τὸν θεόν, ἵνα πολλοὺς τῷ πολέμῳ ἀνέλῃ· ὁ δὲ κύριος ἡμῶν, ἀγαθὸς ὢν, ἐξέτεινε τὰς χεῖρας* (s. den Kreuzestod) *αὐτοῦ οὐχὶ τοῦ ἀνελεῖν τοὺς ἀνθρώπους ἀλλὰ τοῦ σῶσαι* (Megethius bei Adamant., Dial. I, 11).

Ὁ προφήτης τοῦ θεοῦ τῆς γενέσεως, ἵνα πολέμων πλείονας ἀνέλῃ, ἔστησε τὸν ἥλιον τοῦ μὴ δύσαι μέχρι συντελέσει ἀναιρῶν τοὺς πολεμοῦντας πρὸς τὸν λαόν (Jos. 10, 12 ff.) *· ὁ δὲ κύριος, ἀγαθὸς ὢν, λέγει* (Eph. 4, 26): *Ὁ ἥλιος μὴ ἐπιδνέτω ἐπὶ τῷ παροργισμῷ ὑμῶν* (Megethius bei Adamant., Dial. I, 13). Vgl. Tert. IV, 31 (u. sonst): „Negat Marcion moveri deum suum“.

Καλὸς ὁ θεὸς τοῦ νόμου ὃς ἐπλεονέκτησε τοὺς Χαναανίους, ἵνα δῶ τοῖς Ἰσραηλίταις τὸν αὐτῶν τόπον, οἰκίας αἷς οὐκ ἐκκοδόμησαν καὶ ἐλαιῶνας καὶ σκῶνας καὶ ἀμπέλῶνας οὓς οὐκ ἐφύτευσαν: Epiph., Ancorat. 111).

„Aliquando David in recuperatione Sionis offenderant caeci, resistentes quomodo admitterentur (II Reg. 5, 6 ff.); ideo Christus ex diverso caeco subvenit (Luk. 18, 35 ff.), ut hinc se ostenderet